

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: (01) 47 87 400 • Telefaks: (01) 47 87 422

Številka: 0071-26/2006
Datum: 28. avgust 2007
EVA 2007-2511-0109

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

Zadeva: Predlog Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja – predlog za obravnavo.

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi tretjega in petega odstavka 17. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US in 33/07 – ZPNačrt) je Vlada RS na ... seji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije izdaja Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Mitja Bricelj, državni sekretar
mag. Radovan Tavzes, generalni direktor

Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS: /

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu: DA

4. Obrazložitev predlaganega nujnega oz. skrajšanega postopka obravnave predloga zakona v Državnem zboru RS:

/

Predlog in obrazložitev razlogov, zaradi katerih se predlaga skrajšanje poslovnih rokov (tretji odstavek 17. člena Poslovnika Vlade RS):

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Obrazložitev je priloga k gradivu.

6. Presoja učinkov in usklajenost vladnega gradiva

Gradivo je medresorsko usklajeno s Službo Vlade RS za zakonodajo.

II. Izjavljam, da predlagano gradivo:

	<i>Nima učinka</i>	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 € v tekočem in naslednjih treh letih
	<i>Nima učinka</i>	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije
	<i>Ima učinek</i>	na postopke oziroma poslovanje javne uprave/pravosodnih organov s strankami (državljeni in pravnimi osebami) oziroma na obveznosti strank do javne uprave (administrativna bremena)
	<i>Ima učinek</i>	na gospodarstvo, na obseg državnih pomoči
	<i>Ima učinek</i>	na okolje
	<i>Nima učinka</i>	na socialni položaj posameznikov

	je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja in so bile v razpravo vključene nevladne organizacije oziroma predstavniki zainteresirane javnosti. V razpravo so bile vključene občine in združenja občin. Datum objave: december 2006 Vključene organizacije oz. predstavniki: predstavniki združenj GZS Svoje mnenje so podale naslednje organizacije: Fakulteta za elektrotehniko, Fakulteta za matematiko in fiziko, Javna razsvetljava	DA
	so bile v celoti upoštevane vse prejete pripombe, predlogi civilne družbe oziroma te niso bile prejete	NE
	Je bilo lektorirano	DA
	je medresorsko usklajeno: <i>Ministrstvo za gospodarstvo, notranje zadeve, promet, finance in Služba Vlade RS za zakonodajo,</i>	DA

MINISTER
Janez Podobnik

Priloge:

- ocena finančnih posledic
- obrazložitev

<p>Razlogi, zakaj je postopek ali druga administrativna obveznost nujno potrebna, in javni interes, ki se s tem dosega. Dokazi, da javnega interesa ni mogoče doseči na drug, za stranke enostavnejši način.</p>	<p><i>Predlog uredbe uvaja dve novi administrativne obveznosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>pošiljanje načrta razsvetljave v elektronski obliki vsako peto leto ministrstvu, pristojnemu za okolje, če električna moč razsvetljave presega 10 kW,</i> - <i>priprava in pošiljanje poročila o monitoringu svetlobnega onesnaževanja vsako tretje leto ministrstvu, če električna moč razsvetljave presega 200 kW.</i> <p><i>Število zavezancev, ki bodo morali vsako peto leto oziroma ob vsaki večji spremembi razsvetljave poslati načrt razsvetljave v elektronski obliki na ministrstvo, je ocenjeno na okoli 600. To so večji industrijski obrati in večji trgovski centri, ki zaradi svoje dejavnosti osvetljujejo zunanje površine s svetilkami, katerih celotna električna moč presega 10 kW.</i></p> <p><i>Število zavezancev, ki bodo morali zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa svetlobnega onesnaževanja je okoli 60. To so predvsem komunalna podjetja, ki upravljajo z javno razsvetljavo v lasti občin, upravljavec večjega letališča in edinega pristanišča, upravljavec državnih železnic, obe javni pravni osebi, ki upravljata z državnimi cestami, ter okoli 20 večjih industrijskih objektov.</i></p> <p><i>Javni interes, ki ga z uvedbo teh administrativnih postopkov sledimo, je zmanjšati porabo energije za razsvetljavo do leta 2020 najmanj za 20 % in zmanjšanje sija neba najmanj za trikrat. Zmanjšanje porabe električne energije bo poleg doseganja v EU harmoniziranih okoljskih ciljev doprineslo letno za okoli 3 mio EUR prihranov od tega v javnem sektorju za najmanj 2 mio EUR.</i></p> <p><i>Predlagani administrativni postopki so že preskušeni pri drugih vrstah onesnaževanja in pomenijo najmanjši možni obseg administrativnih bremen, ki še zagotavlja učinkovito spremljanje in nadzor svetlobnega onesnaževanja.</i></p>
<p>Spoštovanje načela "vse na enem mestu" (načelo, da stranki ni treba opravljati zadev, ki se nanašajo na en življenjski oziroma poslovni dogodek, na več mestih). Kraj izvajanja storitve oziroma</p>	<p><i>Pristojni upravni organ po tej uredbi je Agencija RS za okolje, administrativni postopek pa bo potekal na enem mestu.</i></p>

obveznosti.	
Poraba časa in stroški (upravna taksa, plačilo storitve ...), ki jih stranki povzroča postopek ali obveznost.	<i>Upravna taksa ni predvidena</i>
Dokumentacija, ki jo bo morala predložiti stranka za izvedbo postopka. Zmanjšanje obsega dokumentov, ki jih mora predložiti, oziroma obrazložitev, zakaj zmanjšanja ni.	-
Način plačevanja storitve, upravne takse ... (z gotovino, s kreditnimi in plačilnimi karticami, po e-monetni, drugo).	-
Področje in življenjski oziroma poslovni dogodek na portalu e-uprave, na katerega se postopek nanaša, oziroma predlog za uvedbo drugega dogodka.	<i>Na portalu e-uprave bodo obrazci za elektronsko pošiljanje načrta razsvetljave in poročila o obratovalnem monitoringu.</i>
Dodaten prostor za navedbo predloga novega dogodka. 	
Obseg postopka, ki ga bo mogoče opraviti po elektronski in drugih sodobnih poteh, oziroma obrazložitev, zakaj to ne bo mogoče.	<i>Elektronsko pošiljanje načrta razsvetljave je tehnično nezahtevno, ker mora upravljavec razsvetljave voditi evidenco podatkov, ki jih je treba urediti in vnesti v obrazec, že zaradi samega vzdrževanja razsvetljave.</i>
Podatki, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo pristojni organ pridobil sam iz uradnih evidenc, in način pridobivanja teh podatkov.	<i>Podatki, ki jih bo pristojni upravni organ pridobil sam, so podatki o registraciji upravljavcev razsvetljave in podatki o osvetljenih objektih, če gre za objekte javne infrastrukture.</i>

Na podlagi tretjega in petega odstavka 17. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US in 33/07 – ZPNačrt) je Vlada Republike Slovenije na seji dne
..... sprejela naslednji:

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

mag. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:
- Ministrstvo za okolje in prostor

OBRAZLOŽITEV:

1. Uvod

S predlogom Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (v nadaljnjem besedilu: predlog uredbe) se ureja varstvo pred svetlobnim onesnaževanjem, ki ga povzroča širjenje svetlobe v okolje zaradi obratovanja razsvetljave za osvetljevanje nepokritih površin na prostem. Za škodljive posledice svetlobnega onesnaževanja se štejejo:

- škodljivo delovanje svetlobe na naravo,
- škodljivi učinki na zdravje ljudi zaradi osvetljevanja bivalnih prostorov,
- škodljivi vplivi na ljudi zaradi bleščanja svetilk,
- onemogočanje astronomskega opazovanja zaradi sija neba in
- neučinkovita raba energije zaradi sevanja svetlobe v okolje.

2. Širjenje svetlobe v okolje in sij neba

Večino nezaželene umetne svetlobe v okolje sevajo svetilke za osvetljevanje nepokritih površin, kakršne so ceste, javne površine ali površine, na katerih se izvajajo proizvodne in druge dejavnosti, na primer promet blaga in potnikov. Med tipi svetilk razlikujemo nezasenčene, delno zasenčene in popolnoma zasenčene. Merilo za njihovo razvrščanje je delež svetlobnega toka, ki ga svetilka oddaja nad vodoravnico. Del svetlobnega toka, ki gre nad vodoravnico, je namreč okolju neprijazen, ker povzroča bleščanje, osvetljuje nočno nebo in je hkrati neuporabno izgubljena energija.

Za okolje najmanj sprejemljiva je nezasenčena svetilka, saj več od polovice svetlobnega toka oddaja nad vodoravnico. Najsprejemljivejša je popolnoma zasenčena svetilka, ki nima emisije svetlobe nad vodoravnico in vpliva na okolje le z odbojem svetlobe od tal v deležu med 5 % in 10 % vsega svetlobnega toka, ki ga oddaja.

Nekje vmes med nezasenčenimi in popolnoma zasenčenimi svetilkami so delno zasenčene svetilke, ki prek razpršilnega pokrova, na katerem se svetloba lomi, odbija in sipa, le-to oddajajo nad vodoravnico v skladu z določbo drugega odstavka 4. člena predloga uredbe do največ 2,5 % celotne emisije svetlobnega toka.

Zaradi obratovanja svetilk za razsvetljavo nepokritih površin se svetloba širi v atmosfero iz dveh razlogov:

- zaradi sevanja neposredno iz svetilke zaradi konstrukcije le-te, pri čemer praviloma seva pod majhnimi koti nad vodoravnico,
- zaradi odboja svetlobe od osvetljene nepokrite površine, kakršna je cesta ali druga utrjena oziroma tlakovana površina, pri čemer je značilnost tega odboja tako imenovana Lambertova porazdelitev, kar pomeni, da je majhna intenzivnost odbite svetlobe pri majhnih kotih nad vodoravnico in velika intenzivnost odbite svetlobe proti svetilki, to je proti zenitu.

Torej prihaja svetloba, ki seva pod majhnimi koti nad vodoravnico v veliki večini zaradi neposrednega sevanja nezasenčenih svetilk. Zaradi geometrije atmosfere, v katero seva svetloba, se emisija svetlobe pod majhnimi koti glede na vodoravnico širi zelo daleč od vira svetlobe, medtem ko svetloba, ki je oddana nad vodoravnico pod velikimi koti, onesnažuje le dele atmosfere v bližnji okolici vira svetlobe.

Čim bližje je opazovalec viru svetlobe, tem večji je emisijski kot, v katerem je nebo nad njim osvetljeno. V gosto naseljenem območju igra pomembno vlogo tudi odboj od osvetljenih nepokritih površin. Z oddaljevanjem opazovalca od vira svetlobe nebo nad njim osvetljujejo le še izvori, ki sevajo pod majhnimi koti nad vodoravnico. Odboj svetlobe od osvetljenih nepokritih površin na velikih razdaljah pravzaprav ne igra več nobene vloge.

Pri sevanju svetlobe pod majhnimi koti nad vodoravnico, to je do 10 ločnih stopinj nad vodoravnico, so osvetljeni atmosferski delci, ki so zelo oddaljeni od vira svetlobe, pri čemer se ta združi s preostalo svetlobo iz drugih oddaljenih virov svetlobe, tako pa se kumulativno poveča nivo svetlosti nočnega neba. Svetloba, odbita od nepokritih površin, osvetljuje predvsem območje atmosfere nad virom svetlobe, vendar se ne širi daleč in se ne stopnjuje.

Ocenjuje se, da na razdalji 20 km od vira svetlobe kar 95 % svetlobnega onesnaževanja v zenitu prispeva svetloba, ki prihaja pod majhnimi koti nad vodoravnico. Ker se svetloba brez večjih ovir širi v atmosferi več kakor 200 km daleč, jo pravzaprav zastira le ukrivljenost Zemlje. Tako je nebo pretežno onesnaženo s svetlobo, ki jo povzroča razsvetljava nepokritih površin, zaradi seštevanja učinkov oddaljenih virov svetlobe, ki sevajo pod majhnimi koti.

Podatki o ocenjeni trenutni letni energiji svetlobe in predvideni ciljni letni energiji svetlobe iz svetilk javne razsvetljave, ki prispeva k osvetljenosti nočnega neba, je razvidna iz naslednje preglednice:

Vrsta javne razsvetljave	Podatki za leto 2006			Ciljne vrednosti v letu 2017		
	celotna letna energija svetlobe (GWh)	odstotek energije, ki seva med 90° in 95°	letna energija, ki seva med 90° in 100°	celotna letna energija svetlobe (GWh)	Odstotek energije, ki seva med 90° in 100°	letna energija, ki seva med 90° in 100°
Avtoceste, hitre ceste	7,5x0,85	5 %	318 MWh	8,8x0,85	2 %	149 MWh
Regionalne ceste	2,2x0,85	5 %	94 MWh	2,2x0,85	2 %	37 MWh
Občinska javna razsvetljava	116x0,85	8 %	7.888 MWh	89x0,85	3 %	2.269 MWh
Odboj svetlobe od tal	125,7x0,08	3 %	301 MWh	100x0,08	3 %	240 MWh
Javna razsvetljava po uredbi			8.601 MWh			2.695 MWh
Kulturni spomeniki, fasade	12,5x0,4	7 %	350 MWh	9x0,4	7 %	252 MWh
Objekti za oglaševanje	0,35x0,9	15 %	47 MWh	0,35x0,9	15 %	47 MWh
Semaforizacija, komunala	1,45x0,9	7 %	91 MWh	1,5x0,9	15 %	91 MWh
Bencinski servisi ob avtocestah	2,0	2 %	40 MWh	2,0	1 %	20 MWh
Celotna poraba po tarifi »javna razsvetljava«			9.129 MWh			3.105 MWh

Iz preglednice je razvidno, da bodo ukrepi, določeni s to uredbo, v letnem povprečju zmanjšali svetlobni tok, ki nastaja zaradi javne razsvetljave in bistveno prispeva k osvetljenosti nočnega neba, vsaj za okoli trikrat ali drugače: ocenjena letna energija svetlobe, ki zaradi javne razsvetljave seva 10 ločnih stopinj nad vodoravnico, se bo zmanjšala iz ocenjenih 9 GWh na predvidene 3 GWh.

3. Škodljivo delovanje svetlobe na naravo

Naravi prijazna svetilka je taka, ki ne seva nad vodoravnico, ima poudarjen rumeni in rdeči svetlobni spekter, ne vsebuje UV-spektra in je nepredušno zaprta, tako da se vanjo ne morejo ujeti žuželke.

Predlog uredbe ne določa vseh lastnosti svetilk iz prejšnjega odstavka, ki opredeljujejo naravi prijazne svetilke. Od navedenih lastnosti je s predlogom uredbe predpisan le delež svetlobe, ki ga svetilka seva nad vodoravnico, ne pa tudi spekter svetlobe, medtem ko nepredušnost ohišja svetilk že zagotavljajo tehnični standardi za njihovo izdelavo.

Za žuželke je sicer najprimernejša poudarjena svetloba v rumenem in rdečem spektru. Ker je zaradi večje prilagojenosti ljudi na belo svetlobo za površine, namenjene pešcem, bistveno bolj primerna svetilka, ki oddaja svetlobo v celotnem vidnem spektru, bi bila zahteva po poudarjenem rumenem in rdečem spektru svetilk nesorazmerna glede na koristi, ki jo ima razsvetljava z belo svetlobo za varnost ljudi.

Glede UV-spektra v svetlobi svetilk, ki je za žuželke najbolj moteč, pa lastnosti novejših svetilk same po sebi že zagotavljajo razmeroma majhen delež take svetlobe, tako da ni potrebe po urejanju svetlobnega spektra svetilke za osvetljevanje nepokritih površin.

4. Škodljivi učinki na zdravje ljudi zaradi osvetljevanja bivalnih prostorov

Predlog uredbe določa, da mora biti razsvetljava nepokritih površin nameščena tako, da osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava na oknih varovanih prostorov, ne presega mejnih vrednosti iz priloge predloga uredbe.

Mejne vrednosti za osvetljenost na oknih varovanih prostorov so s predlogom uredbe določene glede na oddaljenost okna od najbližjega roba osvetljenega cestišča, pločnika ali druge površine, ki jo osvetljuje razsvetljava nepokritih površin.

5. Škodljivi vplivi na ljudi zaradi bleščanja svetilk

Bleščanje je fiziološko zmanjšanje sposobnosti človekovega vida zaradi sipanja svetlobe v očesni steklovin ali neugodni, psihološko pogojeni občutek zaradi pogostega in nehotenega pogledovanja v vir svetlobe, ki ga povzroči razlika med svetlostjo vira svetlobe in svetlostjo okolice.

Bleščanje svetilk je najbolj odvisno od intenzivnosti svetlobe, ki seva v smeri opazovanja svetilke do deset kotnih stopinj pod vodoravnico. Popolnoma zastrite svetilke, katerih delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je enak 0 % in katerih uporaba je v skladu s predlogom uredbe obvezna, povzročajo glede na delno zasenčene ali nezasenčene svetilke pri enaki priključni električni moči najmanjši učinek bleščanja.

6. Neučinkovita raba energije javne razsvetljave

6.1 Ciljne vrednosti

V Sloveniji se za javno razsvetljavo porabi na leto v obdobju 2005 – 2006 okoli 142 GWh elektrike ali okoli 70 kWh na prebivalca. Podatek je sicer glede tarifnega odjema elektrike za namene javne razsvetljave zanesljiv, niso pa vsi porabniki te elektrike upravljavci javne razsvetljave zunanjih odprtih površin. Tarifa, namenjena javni razsvetljavi, vključuje tudi porabo elektrike za pogon semaforjev, razsvetljavo tunelov na regionalnih cestah, razsvetljavo kulturnih spomenikov ter dekorativno razsvetljavo fasad, izkoriščajo pa jo tudi posamezni uporabniki znotraj komunalnega sistema lokalnih javnih služb. Ocenjujemo, da se za pravo razsvetljavo zunanjih nepokritih cestnih in drugih javnih površin porabi letno v Republiki Sloveniji med 120 in 130 GWh ali okoli 60 do 65 kWh na prebivalca. Ne glede na določeno nezanesljivost podatka o letni porabi elektrike za javno razsvetljavo nepokritih površin, pa je letna poraba take elektrike večja, kakor to velja za letno povprečje v EU, kjer je ta poraba med 50 in 52 kWh na prebivalca.

Zaskrbljujoče pa ni samo dejstvo, da je poraba elektrike za javno razsvetljavo v Sloveniji večja od povprečja v EU, ampak tudi to, da poraba elektrike za javno razsvetljavo še narašča, in sicer z letno stopnjo, ki je zanesljivo večja od 2 % (od okoli 125 GWh v letu 2000 do 146 GWh v letu 2006).

Predlog uredbe temelji na uveljavitvi ciljne vrednosti letne porabe elektrike za obratovanje javne razsvetljave, ki je izračunana na prebivalca enaka 50 kWh in ki jo je treba doseči v letu 2017, pri čemer se upošteva, da:

- letna poraba elektrike za javno razsvetljavo občinskih cest in površin v javni rabi, izračunana na prebivalca, ne presega 44,5 kWh in
- letna poraba elektrike za javno razsvetljavo državnih cest, izračunana na prebivalca, ne presega 5,5 kWh, od tega 4,4 kWh na prebivalca za avtoceste in hitre ceste ter 1,1 kWh za regionalne ceste.

Za porabo elektrike za javno razsvetljavo državnih cest se šteje tista poraba, ki jo v skladu s predpisi, ki urejajo obratovalne in vzdrževalne stroške javnih cest, plačuje državni proračun za porabljenno elektriko za namene razsvetljave

občinskih cest. Javna razsvetljava cestnih prehodov za pešce na regionalnih cestah se šteje za razsvetljavo občinskih površin v javni rabi.

6.2 Trenutno stanje

Javna razsvetljava cest in drugih površin v javni rabi

Trenutno stanje porabe za elektrike za obratovanje javne razsvetljave je po posameznih občinah zelo različno, iz razpoložljivih podatkov o porabi elektrike v tarifnem razredu »elektrika za javno razsvetljavo« pa tudi ni razvidna dejanska poraba te elektrike za namene zunanje razsvetljave javnih površin.

Bolj zanesljivi in preglednejši so podatki o letni porabi elektrike za državne ceste:

- a. letna poraba elektrike za razsvetljavo nepokritih površin objektov regionalnih cest vključno z razsvetljavo pripadajočih parkirišč in počivališč v javni rabi je okoli 2,1 GWh ali 1,05 kWh na prebivalca,
- b. letna poraba elektrike za razsvetljavo nepokritih površin objektov mejnih prehodov, ki jih prečkajo regionalne ceste, je ocenjena na 0,1 GWh ali 0,05 kWh na prebivalca,
- c. letna poraba elektrike za razsvetljavo nepokritih površin objektov avtocest in hitrih cest, vključno z razsvetljavo nepokritih površin pripadajočih počivališč in parkirišč v javni rabi:
 - zunanja razsvetljava 4,7 GWh,
 - AC baze in cestnine 4,8 GWh, od tega med 60 in 70 % za razsvetljavo nepokritih površin, cestninskih postaj ter počivališč in parkirišč na AC bazah (brez razsvetljave bencinskih servisov),
 - skupaj zunanja razsvetljava: 7,5 GWh ali 3,75 kWh na prebivalca.
- d. predvidena letna poraba elektrike za razsvetljavo nepokritih površin še nedograjenih delov avtocest oziroma hitrih cest okoli 1,3 GWh ali 0,65 kWh na prebivalca.
- e. celotna letna poraba elektrike za zunanjo razsvetljavo državnih cest 11 GWh ali 5,5 kWh na prebivalca.

Razsvetljava kulturnih spomenikov in dekorativna razsvetljava fasad

Letno porabo razsvetljave kulturnih spomenikov in dekorativne razsvetljave fasad lahko ocenimo iz ocenjenega deleža v celotni letni porabi elektrike za javno razsvetljavo (ocenjevanje od zgoraj navzdol) ali iz ocenjenega števila osvetljenih objektov oziroma stavb).

Ocenjevanje od zgoraj navzdol: od trenutnih 142 GWh letne porabe elektrike, namenjene javni razsvetljavi, ocenjujemo, da je najmanj 12 GWh elektrike prodane upravljavcem razsvetljave kulturnih spomenikov in dekorativne razsvetljave fasad. Izračunano na prebivalca je delež letne porabe elektrike za razsvetljavo kulturnih spomenikov in dekorativno razsvetljavo fasad najmanj 6 kWh na prebivalca.

Ocenjevanje od spodaj navzgor: ocenjeno število osvetljenih objektov v Sloveniji je okoli 3.000 ali v povprečju okoli 15 na občino, ocenjena povprečna priključna moč svetilk najmanj 0,8 kW in letni čas obratovanja takih razsvetljav je okoli 4.200 ur. Na podlagi teh podatkov je ocenjena letna poraba elektrike za razsvetljavo kulturnih spomenikov in dekorativno razsvetljavo fasad najmanj 10 GWh ali 5 kWh na prebivalca.

Razsvetljava objektov za oglaševanje

V naseljih in ob avtocestah je trenutno osvetljenih objektov za oglaševanje s površino okoli 20 m² in priključno električno močjo okoli 1,5 kW okoli 35.

V naseljih, večinoma ob regionalnih cestah, je trenutno osvetljenih objektov za oglaševanje s površino okoli 12 m² in priključno električno močjo okoli 0,6 kW okoli 70.

Ob predpostavki predloga uredbe, da so objekti za oglaševanje ob avtocestah lahko osvetljeni največ do 24;00 in da so objekti za oglaševanje v naseljih osvetljeni celo noč, je ocenjena letna poraba elektrike za objekte za oglaševanje izračunana na naslednji način:

- a. letna poraba elektrike za osvetljevanje 35 objektov za oglaševanje ob avtocestah in v naseljih s površino okoli 20 m² je okoli 0,1 GWh,
- b. letna poraba elektrike za osvetljevanje 70 objektov za oglaševanje v naseljih s površino okoli 12 m² je okoli 0,17 GWh,
- c. ocenjena letna poraba elektrike za osvetljevanje objektov za oglaševanje v naseljih s površino manjšo od 12 m² je okoli 0,07 GWh.

Celotna letna poraba elektrike za osvetljevanje objektov za oglaševanje je ocenjena na okoli 0,35 GWh ali okoli 0,17 kWh na prebivalca.

Trenutna in ciljna poraba elektrike za javno razsvetljavo

Podatki o trenutni letni porabi elektrike in ciljni letni porabi elektrike za javno razsvetljavo je razvidna iz naslednje preglednice:

Vrsta javne razsvetljave	Ocena porabe elektrike za leto 2006			Ciljna poraba elektrike v letu 2017		
	GWh	kWh/preb	%	GWh	kWh/preb	%
Avtoceste, hitre ceste	7,5	3,75	6	8,8	4,4	8,8
Regionalne ceste	2,2	1,1	1,7	2,2	1,1	2,2
Občinska javna razsvetljava	116	58	92,3	89	44,5	89
Javna razsvetljava po uredbi	125,7	62,8	100	100	50	100
Kulturni spomeniki, fasade	12,5			9		
Objekti za oglaševanje	0,35			0,35		
Semaforizacija, komunala	1,45			1,5		
Bencinski servisi ob avtocestah,	2,0			2,0		
Celotna poraba po tarifi »javna razsvetljava«	142			112,85		

6.3 Cilji učinkovite rabe elektrike

Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela v decembru 2006 kot ukrep zmanjševanja emisij toplogrednih plinov določa:

»Večjo energetske učinkovitost rabe električne energije v gospodinjstvih in storitvenih dejavnostih. Za obvladovanje emisij toplogrednih plinov v Sloveniji je nujno tudi povečanje učinkovitosti rabe električne energije, kar posredno vpliva na emisije v proizvodnji električne energije. Ključni ukrepi so: spodbujanje nakupa varčnih gospodinjstevskih aparatov, zmanjšanje porabe električne energije za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode ter zmanjšanje porabe energije naprav v stanju pripravljenosti. V storitvah je potencial prihrankov največji pri razsvetljavi (varčne sijalke) ter pri sistemih klimatizacije in prezračevanja. **Pomemben potencial je tudi v javni razsvetljavi.** Skupni dosegljivi potencial prihranka električne energije je v obdobju 2008–2012 ocenjen na 408 GWh letno, kar posredno vpliva na zmanjšanje emisij TGP za 305 kt CO₂ ekv letno.«

Na podlagi izvajanja določb iz predloga uredbe naj bi se bo do leta 2010 ustavilo naraščanje porabe elektrike za javno razsvetljavo, do leta 2017 pa bi se dosegla ciljna vrednost letne porabe elektrike za obratovanje javne razsvetljave, ki je, izračunana na prebivalca, enaka 50 kWh.

Predlog uredbe je tudi v skladu z nedavno (v februarju 2007) sprejetimi sklepi Sveta energetskih in okoljskih ministrov držav članic EU, ki predvidevajo sprejetje ukrepov obveznega povečanja energetske učinkovitosti v obdobju 2012–2020 za najmanj 20 %.

Ocenjuje se, da je trenutna letna poraba elektrike za javno razsvetljavo v Republiki Sloveniji okoli 60 kWh, izračunane na prebivalca, za okoli 20 %

večja od ciljne vrednosti 50 kWh, na podlagi katere je v predlogu uredbe določena največja poraba elektrike za razsvetljavo:

- državnih cest in
- občinskih cest in ter drugih površin v javni rabi, ki jih upravlja občina.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 17. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US in 33/07 – ZPNačrt) izdaja Vlada Republike Slovenije

Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja

I. Splošne določbe

1. člen (namen)

Ta uredba določa za varstvo narave pred škodljivim delovanjem svetlobnega onesnaževanja, varstvo bivalnih prostorov pred motečo osvetljenostjo zaradi razsvetljave nepokritih površin, varstvo ljudi pred bleščanjem, varstvo astronomskih opazovanj pred sijem neba in za zmanjšanje porabe električne energije virov svetlobe, ki povzročajo svetlobno onesnaževanje:

- ciljne vrednosti letne porabe elektrike svetilk, vgrajenih v razsvetljavo cest in drugih nepokritih javnih površin,
- mejne vrednosti električne priključne moči svetilk za razsvetljavo nepokritih površin, kjer se izvajajo industrijske, poslovne in druge dejavnosti,
 - mejne vrednosti električne priključne moči svetilk za osvetljevanje fasad, kulturnih spomenikov in objektov za oglaševanje,
- mejne vrednosti za osvetljenost površin kulturnih spomenikov,
- pogoje usmerjene osvetlitve kulturnih spomenikov,
- mejne vrednosti za osvetljenost, ki jo povzročajo svetilke za razsvetljavo nepokritih površin na varovanih prostorih stavb,
- način ugotavljanja izpolnjevanja zahtev te uredbe,
- prepoved uporabe, če svetloba seva v obliki svetlobnih snopov proti nebu ali površinam, ki svetlobo odbijajo proti nebu,
- ukrepe za zmanjševanje emisije svetlobe v okolje in
- zavezanca za zagotovitev obratovalnega monitoringa svetlobnega onesnaževanja.

2. člen (uporaba)

(1) Mejne vrednosti in ukrepi, določeni s to uredbo, se uporabljajo za emisijo svetlobe v okolje, stalno ali občasno nastajajočo zaradi obratovanja virov svetlobe, ki povzročajo svetlobno onesnaževanje.

(2) Določbe te uredbe se ne uporabljajo za emisijo svetlobe v okolje, ki nastaja zaradi:

- osvetljevanja notranjih prostorov stavb ali prekritih prostorov gradbenih inženirskih objektov,

- razsvetljave za varovanje, če njeno obratovanje urejajo predpisi, ki urejajo tehnične sisteme za varovanje, ali standardi na področju tehničnih sistemov za varovanje,
- vojaških, obrambnih ali zaščitnih dejavnosti na območjih za potrebe obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, določenimi s predpisi, ki urejajo prostor, če nastaja zaradi izvajanja nalog pri obrambi države oziroma zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah,
- reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter pri izvajanju medicinske, policijske in druge pomoči,
- varovanja oseb in objektov, ki se varujejo v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov in objektov policije,
- signalizacije v zračnem prometu v skladu s predpisi, ki urejajo signalizacijo v zračnem prometu,
- signalizacije v ladijskem prometu v skladu s predpisi, ki urejajo signalizacijo v pomorskem prometu in prometu po celinskih vodah,
- signalizacije v cestnem prometu v skladu s predpisi, ki urejajo signalizacijo v cestnem prometu,
- signalizacije v železniškem prometu in vožnje vlakov v skladu s predpisi, ki urejajo signalizacijo v železniškem prometu in pri vožnji vlakov, in
- svetilk, katerih električna priključna moč je manjša od 25 W, če se ne uporabljajo za razsvetljavo, ki je vir svetlobe iz 4. točke 3. člena te uredbe.

(3) Določbe te uredbe se, razen določbe prvega odstavka 14. člena te uredbe, ne uporabljajo za svetilke, ki občasno svetijo na prostem:

- na javnih ali zasebnih prireditvah (npr. veselice, koncerti, ipd.) in
- kot dekorativna razsvetljava stavb, gradbenih inženirskih objektov in javnih površin v obdobju od 10. decembra do 15. januarja.

3. člen **(izrazi)**

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. svetlobno onesnaženje okolja je emisija svetlobe iz virov svetlobe, ki poveča naravno osvetljenost okolja. Svetlobno onesnaževanje okolja povzroča za človekov vid motečo osvetljenost in občutek bleščanja pri ljudeh, ogroža varnost v prometu zaradi bleščanja, zaradi neposrednega in posrednega sevanja proti nebu moti življenje ali selitev ptic, netopirjev, žuželk in drugih živali, ogroža naravno ravnotežje na varovanih območjih, moti profesionalno ali amatersko astronomsko opazovanje, ali s sevanjem proti nebu po nepotrebem porablja električno energijo;
2. sij neba je razsvetljenost nočnega neba, ki nastane zaradi sipanja svetlobe na sestavinah atmosfere in jo povzročajo svetilke, če zaradi neustrezne konstrukcije ali napačne montaže oddajajo svetlobo nad vodoravnico. Sij neba se meri v magnitudah na kvadratno ločno sekundo;

3. bleščanje je fiziološko zmanjšanje sposobnosti človekovega vida zaradi sipanja svetlobe v očesni steklovini ali neugoden, psihološko pogojen občutek zaradi pogostega in nehotenega pogledovanja v vir svetlobe, ki ga povzroči razlika med svetlostjo vira svetlobe in svetlostjo okolice;

4. vir svetlobe, ki povzroča svetlobno onesnaževanje okolja (v nadaljnjem besedilu: vir svetlobe), je:

a) razsvetljava nepokritih površin objektov javne cestne infrastrukture, vključno z razsvetljava nepokritih površin počivališč ob avtocesti, hitri cesti ali regionalni cesti (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava ceste);

b) razsvetljava nepokritih površin objektov javne železniške infrastrukture in železniških postaj (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava železnice);

c) razsvetljava nepokritih površin objektov javne infrastrukture v naseljih, namenjene pešcem in prometu počasnih vozil (kolesa, dostavna vozila in vozila za javni potniški promet), nepokritih površin parkov in parkirišč ter drugih podobnih nepokritih površin v javni rabi, vključno z razsvetljava prehodov za pešce na državnih cestah (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava javne površine);

d) razsvetljava nepokritih površin gradbenih inženirskih objektov in stavb na letališču ter drugih letaliških naprav (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava letališča);

e) razsvetljava nepokritih površin pristanišča za javni potniški promet (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava pristanišča);

f) razsvetljava nepokritih površin proizvodnih gradbenih inženirskih objektov in stavb, skladišč in drugih nepokritih površin za izvajanje proizvodne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava proizvodnega objekta);

g) razsvetljava nepokritih površin parkirišč in drugih nepokritih površin ob poslovnih stavbah, vključno z razsvetljava zunanjih sten poslovnih stavb, pri čemer se za poslovne stavbe štejejo gostinske, trgovske in druge stavbe za izvajanje storitvenih dejavnosti, kakršne so stavbe za promet blaga, skladišča, nestanovanjske kmetijske stavbe in bencinski servisi (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava poslovne stavbe);

h) razsvetljava nepokritih površin parkirišč in drugih nepokritih površin ob upravnih stavbah, stavbah splošnega družbenega pomena in drugih nestanovanjskih stavbah, kakršne so stavbe za opravljanje verskih obredov in pokopališke stavbe, vključno z razsvetljava zunanjih sten teh stavb (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava ustanov);

i) razsvetljava nepokritih površin objektov za turizem, šport, rekreacijo in prosti čas, vključno z razsvetljava smučišč in drsališč (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava športnih igrišč);

j) dekorativna razsvetljava zunanje stene stavbe (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava fasade);

k) razsvetljava kulturnega spomenika;

l) razsvetljava nepokritih površin gradbišča (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava gradbišča);

m) razsvetljava objekta za oglaševanje in

n) razsvetljava ali del razsvetljave za varovanje, ki osvetljuje nepokrite površine za promet blaga in potnikov ali za proizvodnjo, skladiščenje ali

drugo dejavnost in seva svetlobo, ki povzroča svetlobno onesnaževanje (v nadaljnjem besedilu: razsvetljava za varovanje);

5. obstoječi vir svetlobe je tisti vir svetlobe, ki je obratoval ali se je uporabljal na dan uveljavitve te uredbe ali za katerega je bilo v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, pred uveljavitvijo te uredbe pridobljeno gradbeno dovoljenje;
6. obratovalni monitoring svetlobnega onesnaževanja (v nadaljnjem besedilu: obratovalni monitoring) je ugotavljanje onesnaženja, ki ga povzroča vir svetlobe;
7. osvetljenost je fotometrična veličina za merjenje osvetlitve površine zaradi sevanja svetlobe enega ali več virov svetlobe. Osvetljenost se izraža v luksih (v nadaljnjem besedilu: lx);
8. neenakomernost osvetljenosti površine je razmerje med najmanjšo osvetljenostjo površine, ki jo osvetljuje razsvetljava, in povprečno osvetljenostjo te površine, pri čemer se povprečna osvetljenost površine ugotavlja v skladu s standardom z referenčno številko SIST EN 12464;
9. svetlost osvetljene površine je fotometrična veličina, ki se izračuna kot razmerje med svetilnostjo osvetljene površine in projekcijo te površine na smer sevanja, za katero se svetlost ugotavlja. Svetlost se izraža v cd/m^2 ;
10. globalna svetlobna onesnaženost je svetlobna onesnaženost širšega območja ter se izraža s standardiziranimi fotometrijskimi in fotografskimi metodami;
11. obnova razsvetljave je vsak poseg v vir svetlobe, ki bistveno spremeni njegove glavne tehnične značilnosti, kakršne so vrsta svetilk ali oblik zaščitnega stekla svetilk ali način zaslanjanja svetlobe, ki povzroči spremembo sevanja svetlobe v okolje. Obnova razsvetljave je tudi vsaka druga obnova vira svetlobe, ki povzroči spremembo sevanja svetlobe v okolje;
12. svetilka je električna svetlobna naprava, ki je nepremična ali prenosna in ima vgrajeno eno ali več sijalk, žarnic ali diod, ki emitirajo svetlobo, ter je namenjena usmerjanju, filtriranju ali spreminjanju svetlobe. Za svetilko šteje tudi plinska svetlobna naprava, ki ima enak namen kakor električna;
13. priključna električna moč svetilke (v nadaljnjem besedilu: električna moč svetilke) je električna moč, ki jo porablja svetilka pri od proizvajalca določenem načinu uporabe in se izraža v vatih (v nadaljnjem besedilu: W), pri čemer se upošteva električna moč, ki jo svetilka pretvori v svetlobni tok, in vse vrste njenih izgub (npr. električna moč, ki se porablja za gretje in izgubo v električnih vodih od mesta, kjer se meri poraba elektrike zaradi obračuna le-te);
14. delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je razmerje med svetlobnim tokom, ki seva v smeri nad vodoravnico, in celotnim svetlobnim tokom, ki seva iz žarnic ali sijalk v tej svetilki, izraženo v odstotkih. Svetlobni tok se meri zunaj telesa svetilke. Upošteva se ves svetlobni tok, ki prihaja iz njenega telesa, ne upošteva pa se odbita svetloba iz okolice svetilke (npr. od podpornega stebra, s tal in drugih osvetljenih predmetov);
15. sevanje proti nebu je sevanje v smeri nad vodoravnico;
16. standardna osvetljenost delovnega mesta na prostem je osvetljenost delovnega mesta na prostem, ki je za posamezno vrsto delovnega mesta na prostem in posamezno vrsto dela, ki se izvaja na posameznem delovnem mestu na prostem, navedena v standardu z referenčno številko SIST EN 12464-2;

17. varovani prostori so tisti prostori v stavbah, v katerih se opravljajo vzgojno-varstvene, izobraževalne, zdravstvene in podobne dejavnosti ter stanovanjski in drugi prostori v stavbah, v katerih se ljudje zadržujejo pogosto in daljši čas;

18. objekti za oglaševanje so table, napisi in reklamni panoji, katerih površina je namenjena oglaševanju s svetlobnimi napisi ali slikami;

19. razsvetljava za varovanje je razsvetljava, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje ljudi in premoženja, namenjena varovanju gradbenih inženirskih objektov in stavb;

20. upravljavec razsvetljave je oseba, ki upravlja razsvetljavo, ki jo ima v lasti, ali razsvetljavo v lasti druge osebe po pooblastilu njenega lastnika ali najemnika. Če za upravljanje razsvetljave ni izdano pooblastilo, se za upravljavca razsvetljave šteje lastnik gradbenega inženirskega objekta ali stavbe, ki jo osvetljuje razsvetljava;

21. zazidana površina je v skladu s standardom SIST ISO 9836 površina zemljišča, ki ga pokrivajo dokončane stavbe ali gradbeni inženirski objekti. Zazidano površino določa navpična projekcija zunanjih dimenzij stavbe ali gradbenega inženirskega objekta na zemljišče;

22. kulturni spomenik je objekt ali območje, ki sta v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, z aktom razglašena za kulturni spomenik ali sta v postopku razglasitve ali sta vpisana v register dediščine.

II. Predpisani načini osvetljevanja

4. člen

(osvetljevanje z okolju prijaznimi svetilkami)

(1) Za razsvetljavo, ki je vir svetlobe po tej uredbi, se uporabljajo svetilke, katerih delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je enak 0 %.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se za razsvetljavo javnih površin ulic na območju kulturnega spomenika lahko uporabljajo svetilke, katerih delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, ne presega 5 %, če:

- je električna moč posamezne svetilke manjša od 20 W,
- povprečna osvetljenost javnih površin, ki jih osvetljuje razsvetljava s takimi svetilkami, ne presega 2 lx, in
- je javna površina ulic, ki jo osvetljuje razsvetljava, namenjena pešcem, kolesarjem ali počasnemu prometu vozil s hitrostjo, ki ne presega 30 km/h.

5. člen

(ciljne vrednosti za razsvetljavo cest in javnih površin)

(1) Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, ki jih občina upravlja, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v tej občini, ne sme presegati ciljne vrednosti 44,5 kWh.

(2) Ne glede na ciljno vrednost letne porabe elektrike iz prejšnjega odstavka je lahko največja letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju občine z manj kakor 1.000 prebivalcev vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, enaka 44,5 MWh.

(3) Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju Republike Slovenije vgrajene v razsvetljavo državnih cest, izračunana na prebivalca Republike Slovenije, ne sme presegati ciljne vrednosti 5,5 kWh.

(4) Izpolnjevanje zahtev v zvezi z doseganjem ciljne vrednosti letne porabe elektrike svetilk, vgrajenih v razsvetljavo občinskih cest in javnih površin, ki jih upravlja občina, in izpolnjevanje zahtev v zvezi z doseganjem ciljne vrednosti letne porabe elektrike svetilk, vgrajenih v razsvetljavo državnih cest, se ugotavlja v postopku celovite presoje vplivov na okolje programov in prostorskih načrtov, ki posredno ali neposredno vplivajo na letno porabo elektrike pri obratovanju razsvetljave cest ali razsvetljave javnih površin.

6. člen **(razsvetljava letališča, pristanišča in železnice)**

(1) Upravljavec razsvetljave letališča, pristanišča in železnice mora zagotoviti, da povprečna osvetljenost površin delovnih mest na prostem ne presega za več kot 10 % standardne osvetljenosti delovnega mesta na prostem.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko osvetljenost delovnih mest na prostem na letališču, v pristanišču ali na železnici presega standardne osvetljenosti delovnega mesta na prostem za več kot 10 %, če je taka osvetljenost določena s posebnimi predpisi, ki urejajo osvetljenost zunanjih površin letališča, pristanišča ali železnice, ali če upravljavec letališča, pristanišča ali železnice kot delodajalec v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, na podlagi ocene tveganja ugotovi, da je za izvajanje delovnega procesa na delovnih mestih potrebna višja raven osvetljenosti.

7. člen **(razsvetljava proizvodnega objekta)**

(1) Povprečna električna moč svetilk razsvetljave proizvodnega objekta, vključno z razsvetljavo za varovanje, izračunana na vsoto zazidane površine stavb proizvodnega objekta in osvetljene nepokrite zazidane površine gradbenih inženirskih objektov, ki so namenjeni proizvodnemu procesu na območju proizvodnega objekta, ne sme presegati naslednjih mejnih vrednosti:

- 0,090 W/m² med izvajanjem proizvodnega procesa ter 30 minut pred začetkom in po koncu obratovalnega časa ter
- 0,015 W/m² zunaj časa za izvajanje proizvodnega procesa.

(2) Pri izračunu povprečne električne moči svetilk razsvetljave proizvodnega objekta je treba upoštevati tudi električno moč svetilk za osvetljevanje fasad in streh stavb, v katerih se izvaja proizvodnja.

(3) Ne glede na izračun povprečne električne moči svetilk iz prvega odstavka tega člena se lahko za razsvetljavo proizvodnega objekta uporabi ena ali več svetilk, katerih celotna električna moč ne presega 300 W.

(4) Če se izvajajo v proizvodnem objektu dela na prostem, se med izvajanjem proizvodnega procesa električna moč svetilk razsvetljave površin, na katerih se izvajajo dela na prostem, ne upošteva v izračunu povprečne električne moči svetilk razsvetljave proizvodnega objekta iz prvega odstavka tega člena.

(5) Upravljavec razsvetljave proizvodnega objekta, v katerem se izvajajo dela na prostem, mora zagotoviti, da povprečna osvetljenost površin delovnih mest na prostem ne presega standardne osvetljenosti delovnega mesta na prostem za več kot 10 %.

(6) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko osvetljenost delovnih mest na prostem proizvodnega objekta presega standardne osvetljenosti delovnega mesta na prostem za več kot 10 %, če upravljavec proizvodnega objekta kot delodajalec v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, na podlagi ocene tveganja ugotovi, da je za izvajanje delovnega procesa na delovnih mestih potrebna višja raven osvetljenosti.

8. člen **(razsvetljava poslovne stavbe)**

(1) Povprečna električna moč svetilk razsvetljave poslovne stavbe, vključno z razsvetljavo za varovanje, izračunana na vsoto zazidane površine stavb za izvajanje poslovne dejavnosti in osvetljene nepokrite zazidane površine gradbenih inženirskih objektov ob poslovni stavbi, ki so namenjeni prometu blaga in ljudi ali izvajanju poslovne dejavnosti, ne sme presegati naslednjih mejnih vrednosti:

- 0,075 W/m² v obratovalnem času za izvajanje dejavnosti ter 30 minut pred začetkom in po koncu obratovalnega časa ter
- 0,015 W/m² zunaj obratovalnega časa za izvajanje dejavnosti.

(2) Pri izračunu povprečne električne moči svetilk za razsvetljavo poslovne stavbe je treba upoštevati električno moč vseh svetilk za osvetljevanje nepokritih površin ob poslovni stavbi, fasade in strehe stavb.

(3) Ne glede na izračun iz prvega odstavka tega člena se lahko za razsvetljavo poslovne stavbe uporabi ena ali več svetilk, katerih celotna električna moč ne presega 180 W.

(4) Če se izvajajo ob poslovni stavbi dela na prostem, se v obratovalnem času za izvajanje dejavnosti električna moč svetilk razsvetljave površin, na katerih

se izvajajo dela na prostem, ne upošteva v izračunu povprečne električne moči svetilk razsvetljave proizvodnega objekta iz prvega odstavka tega člena.

(5) Upravljavec razsvetljave poslovne stavbe, ob kateri se izvajajo dela na prostem, mora zagotoviti, da povprečna osvetljenost površin delovnih mest na prostem ne presega standardne osvetljenosti delovnega mesta na prostem za več kot 10 %.

(6) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko osvetljenost delovnih mest na prostem poslovne stavbe presega standardne osvetljenosti delovnega mesta na prostem za več kot 10 %, če upravljavec poslovne stavbe kot delodajalec v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, na podlagi ocene tveganja ugotovi, da je za izvajanje delovnega procesa na delovnih mestih potrebna višja raven osvetljenosti.

9. člen (razsvetljava ustanove)

(1) Povprečna električna moč vseh svetilk razsvetljave ustanove, vključno z razsvetljavo za varovanje, izračunana na vsoto zazidane površine stavb ustanove in osvetljene nepokrite zazidane površine gradbenih inženirskih objektov ob stavbah ustanove, ki so namenjeni prometu blaga in ljudi ali izvajanju dejavnosti ustanove, ne sme presegati naslednjih mejnih vrednosti:

- 0,060 W/m² v obratovalnem času ustanove ter 30 minut pred začetkom in po koncu obratovalnega časa ter
- 0,015 W/m² zunaj obratovalnega časa ustanove.

(2) Pri izračunu povprečne električne moči svetilk razsvetljave ustanove je treba upoštevati tudi električno moč svetilk za osvetljevanje fasad in streh stavb ustanove.

(3) Ne glede na izračun iz prvega odstavka tega člena se lahko za razsvetljavo ustanove uporabi eno ali več svetilk, katerih celotna električna moč ne presega 180 W.

10. člen (razsvetljava fasad)

(1) Upravljavec razsvetlave fasade mora zagotoviti, da svetlost osvetljenega dela fasade, izračunana kot povprečna vrednost celotne površine osvetljenega dela fasade, ne presega 1 cd/m².

(2) Svetlost fasade se ugotavlja z meritvami svetlosti najmanj desetih točk osvetljene fasade, enakomerno porazdeljenih po celotni površini osvetljenega dela fasade. Meritve svetlosti fasade se izvajajo v razdalji največ 50 m od osvetljene fasade ali iz mesta za svetilkami razsvetljave fasade, če je to izvedljivo, pri čemer pa sme biti merilnik svetlosti največ 2 m nad tlemi.

(3) Fasada stavbe se lahko osvetljuje na način iz prvega odstavka tega člena samo, če je stavba na območju naselja, ki je opremljeno z javno razsvetljavo, osvetljena stena stavbe pa ne sme biti oddaljena od zunanje roba najbližje osvetljene javne površine več kakor 240 m, merjeno v vodoravni smeri, pri čemer se za osvetljeno javno površino šteje javna površina s povprečno osvetljenostjo najmanj 3 lx.

11. člen **(razsvetljava kulturnega spomenika)**

(1) Upravljavec razsvetlave kulturnega spomenika mora zagotoviti, da svetlost osvetljenega dela kulturnega spomenika, izračunana kot povprečna vrednost celotne površine osvetljenega dela kulturnega spomenika, ne presega 1 cd/m².

(2) Svetlost kulturnega spomenika se ugotavlja z meritvami svetlosti najmanj desetih točk osvetljenega dela kulturnega spomenika, enakomerno porazdeljenih po celotni osvetljeni površini. Meritve svetlosti kulturnega spomenika se izvajajo v razdalji največ 50 m od kulturnega spomenika ali iz mesta za svetilkami razsvetljave kulturnega spomenika, če je to izvedljivo, pri čemer pa sme biti merilnik svetlosti največ 2 m nad tlemi.

(3) Če kulturnega spomenika tehnično ni mogoče osvetljevati s svetilkami, ki izpolnjujejo zahteve iz 4. člena te uredbe, morajo biti svetlobni snopi svetilk usmerjeni tako, da je zunanji rob osvetljene površine kulturnega spomenika najmanj 1 m pod strešnim napuščem, če je kulturni spomenik stavba, ali 1 m pod najvišjim robom spomenika, če je kulturni spomenik nepokrit objekt. Mimo fasade kulturnega spomenika gre lahko največ 10% svetlobnega toka.

12. člen **(varstvo ogroženih vrst)**

Če se v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, v osvetljeni stavbi ali objektu iz 10. ali 11. člena te uredbe varuje habitat ogroženih živalskih vrst, se površin take stavbe ali objekta, na katerih so preletevalne odprtine teh živalskih vrst, ne sme osvetljevati.

13. člen **(razsvetljava objektov za oglaševanje)**

(1) Objekte za oglaševanje je dovoljeno osvetljevati, če so nameščeni na območju naselja z javnimi površinami, ki so osvetljene z razsvetljavo cest ali javnih površin, pri čemer pa objekt za oglaševanje ne sme biti oddaljen od zunanje roba najbližje osvetljene javne površine več kakor 60 m, merjeno v vodoravni smeri.

(2) Za osvetljeno javno površino iz prejšnjega odstavka se šteje:

- površina ceste s povprečno svetlostjo osvetljene javne površine najmanj 1 cd/m², merjeno v smeri vožnje cestnega vozila, in
- površina območij za pešce s povprečno osvetljenostjo javne površine najmanj 3 lx.

(3) Objekt za oglaševanje je dovoljeno osvetljevati s svetilkami, ki so nameščene v njegovi notranjosti in osvetljujejo sliko ali napis iz njegove notranjosti.

(4) Električna moč vseh notranjih svetilk za osvetljevanje objekta za oglaševanje ne sme presegati naslednjih mejnih vrednosti, določenih glede na površino objekta za oglaševanje, ki je namenjena prikazovanju slike ali napisa (v nadaljnjem besedilu: oglasna površina):

- 17 W/m² za oglasne površine, večje od 18,5 m²,
- 27 W/m² za oglasne površine, večje od 12,5 m² in manjše od 18,5 m²,
- 35 W/m² za oglasne površine, večje od 3,5 m² in manjše od 12,5 m²,
- 60 W/m² za oglasne površine, večje od 2 m² in manjše od 3,5 m²,
- 80 W za oglasne površine, manjše od 2 m².

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko objekti za oglaševanje osvetljujejo tudi z zunanjimi svetilkami, ki svetijo od zgoraj navzdol in katerih električna moč glede na oglasno površino ne presega mejnih vrednosti iz prejšnjega odstavka, če je zagotovljeno, da:

- je oglasna površina objekta za oglaševanje večja od 20 m² in so svetilke njegove razsvetljave izklopljene med 24:00 in 5:00 ali
- je objekt za oglaševanje izveden za zaporedno prikazovanje najmanj treh slik oziroma napisov na oglasni površini.

(6) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena se za objekt za oglaševanje, ki od zunanega roba telesa avtoceste ali hitre ceste ni oddaljen več kot 60 m, merjeno v vodoravni smeri, lahko uporablja razsvetljava za osvetljevanje oglasne površine, če:

- se oglasna površina objekta za oglaševanje osvetluje z zunanjimi svetilkami, ki svetijo od zgoraj navzdol in katerih električna moč izpolnjuje pogoje iz četrtega odstavka tega člena,
- je oglasna površina objekta za oglaševanje večja od 20 m² in
- so svetilke njegove razsvetljave izklopljene med 24:00 in 5:00.

14. člen **(razsvetljava športnih igrišč)**

(1) Površine športnih igrišč morajo biti osvetljene s svetilkami, kot so asimetrični reflektorji, tako, da so izpolnjene zahteve iz 4. člena te uredbe.

(2) Razsvetljavo športnih igrišč iz prejšnjega odstavka je treba izklopiti najpozneje do 22:00 ali najpozneje eno uro po koncu športne ali druge prireditve.

15. člen (razsvetljava gradbišč)

(1) Nepokrite površine gradbišč in druge nepokrite površine, na katerih se izvajajo vzdrževalna ali druga dela obnove gradbenih inženirskih objektov ali stavb na prostem v skladu s predpisom, ki ureja graditev objektov, so lahko osvetljene s svetilkami, ki ne izpolnjujejo zahtev iz 4. člena te uredbe.

(2) Nepokrite površine gradbišč in druge nepokrite površine iz prejšnjega odstavka morajo biti 30 minut po prenehanju izvajanja gradbenih, vzdrževalnih ali drugih obnovitvenih del osvetljene samo svetilkami, ki izpolnjujejo zahteve iz 4. člena te uredbe.

16. člen (prepovedi)

(1) Upravljevec razsvetljave iz 5. do 15. člena te uredbe, razen razsvetljave letališča, mora zagotoviti, da je v dnevnem času od jutra do večera razsvetljava ugasnjena.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka razsvetljave ni treba ugasniti v zelo slabih vremenskih razmerah (npr. v gosti megli, močnem dežju ali sneženju).

(3) Prepovedana je uporaba svetlobnih snopov kakršne koli vrste ali oblike, mirujočih ali premikajočih, če so usmerjeni proti nebu ali površinam, ki bi jih lahko odbijale proti nebu.

(4) Z razsvetljavo fasade je prepovedano osvetljevanje stavbe na steni, na kateri so okna varovanih prostorov stanovanj.

(5) Če svetilka razsvetljave za osvetljevanje nepokritih površin ni del razsvetljave iz 10. do 15. člena te uredbe in ne izpolnjuje zahteve 4. člena te uredbe, je vanjo prepovedano nameščati sijalke tako, da je celotna električna moč svetilke večja od 25 W.

17. člen (omejitve osvetljevanja varovanih prostorov)

(1) Razsvetljava iz 5. do 15. člena te uredbe mora biti nameščena tako, da osvetljenost, ki jo povzroča na oknih varovanih prostorov, ne presega mejnih vrednosti iz preglednice v prilogi, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Mejne vrednosti za osvetljenost na oknih varovanih prostorov so v preglednici iz priloge te uredbe določene glede na oddaljenost okna od najbližjega roba osvetljenega cestišča, pločnika ali druge površine, ki je osvetljena z razsvetljavo iz 5. do 15. člena te uredbe.

(3) Osvetljenost na oknih varovanih prostorov se ugotavlja na sredini svetle okenske odprtine in v smeri, ki je pravokotna na zastekljeno površino okna.

III. Načrtovanje, gradnja in obnova razsvetljave

18. člen (načrtovanje, gradnja in obnova razsvetljave)

Pri načrtovanju, gradnji ali obnovi razsvetljave je treba izbrati tehnične rešitve in upoštevati dognanja in rešitve, ki zagotavljajo, da:

- svetilke, vgrajene v razsvetljavo, ne povzročajo preseganja mejnih vrednosti, določenih s to uredbo, in
- svetilke razsvetljave izpolnjujejo zahteve iz 4. člena te uredbe, razen če je za svetilke posamezne vrste razsvetljave s to uredbo določeno drugače.

19. člen (obratovanje vira svetlobe)

(1) Za obratovanje vira svetlobe ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja.

(2) Če je vir svetlobe na območju naprave, uvrščene med naprave, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, se ne glede na določbo prejšnjega odstavka pogoji te uredbe za vir svetlobe določijo v okoljevarstvenem dovoljenju, izdanem za obratovanje naprave v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

20. člen (pridobitev gradbenega dovoljenja)

(1) Za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradbeni inženirski objekt ali stavbo po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ki vključuje tudi vir svetlobe po tej uredbi, je treba izpolnjevati naslednje pogoje:

- električna moč svetilk ne sme presegati mejnih vrednosti, določenih za vir svetlobe s to uredbo,
- pri uporabi in delovanju svetilk za osvetlitev fasad, kulturnih spomenikov in objektov za oglaševanje morajo biti izpolnjene zahteve te uredbe ter

– uporabljene svetilke morajo izpolnjevati zahteve, ki so določene v 4. členu te uredbe, razen če s to uredbo za posamezno vrsto razsvetljave ni določeno drugače.

(2) Če je vir svetlobe po tej uredbi sestavni del posega v okolje, za katerega je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, se skladnost s pogoji iz prejšnjega odstavka ugotavlja v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja.

(3) Za vir svetlobe iz prvega odstavka tega člena, za katerega pridobitev okoljevarstvenega soglasja v postopku izdaje gradbenega dovoljenja ni predpisana, je treba v projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja vključiti tudi osnovne podatke o namenu in zmogljivosti vira svetlobe ter strokovno oceno o vplivih vira svetlobe na okolje, če celotna električna moč svetilk razsvetljave presega 10 kW ali 1 kW, če gre za razsvetljavo kulturnih spomenikov, fasad ali objektov za oglaševanje. Iz strokovne ocene o vplivih vira svetlobe na okolje mora biti razvidno, da ta vir svetlobe v zvezi s svetlobnim sevanjem izpolnjuje zahteve iz te uredbe.

(4) Strokovno oceno vplivov vira svetlobe iz prejšnjega odstavka je treba izdelati na obrazcu, ki ga objavi ministrstvo na svojih spletnih straneh.

(5) Izdelovalec strokovne ocene vplivov vira svetlobe mora strokovno oceno, ki jo je predal investitorju zaradi pridobitve gradbenega dovoljenja, poslati ministrstvu v elektronski obliki.

IV. Monitoring svetlobnega onesnaževanja

21. člen (načrt razsvetljave)

(1) Upravljavec razsvetljave, katere celotna električna moč svetilk presega 10 kW ali 1 kW, če gre za razsvetljavo kulturnih spomenikov, fasad ali objektov za oglaševanje, mora izdelati načrt razsvetljave in ga poslati ministrstvu v elektronski obliki najpozneje tri mesece po začetku njenega obratovanja ali tri mesece po njeni obnovi, ki povzroči povečanje električne moči svetilk razsvetljave za več kot 15 % ali zamenjavo več kot 30 % njenih svetilk.

(2) Ne glede na poročanje o spremembah razsvetljave iz prejšnjega odstavka mora upravljavec razsvetljave vsako peto leto po začetku njenega obratovanja načrt razsvetljave ponovno izdelati in ga poslati na ministrstvo najpozneje do 31. marca v prvem letu po tem, ko se je končalo obdobje petih koledarskih let obratovanja razsvetljave.

(3) Načrt razsvetljave vsebuje:

- ime in naslov upravljavca razsvetljave,
- opredelitev vrste razsvetljave,
- kraj razsvetljave,
- podatke o dolžini osvetljenih občinskih ali državnih cest za razsvetljavo cest,

- podatke o površini osvetljenih nepokritih javnih površin za razsvetljavo javnih površin,
- podatke o zazidanih površinah stavb in nepokritih zazidanih površinah gradbenih inženirskih objektov za razsvetljavo letališča, pristanišča, železnice, proizvodnih objektov, poslovne stavbe, športnega igrišča ali gradbišča,
- podatke o osvetljenih površinah fasad ali kulturnih spomenikov za razsvetljavo fasad oziroma razsvetljavo kulturnega spomenika,
- podatke o objektih za oglaševanje za razsvetljavo teh objektov,
- podatke o celotni električni moči svetilk razsvetljave in številu svetilk,
- opis sistema za ugotavljanje ali merjenje porabe elektrike zaradi obratovanja razsvetljave za razsvetljavo cest in za razsvetljavo javnih površin in
- način izvajanja obratovalnega monitoringa, če je ta za razsvetljavo predpisan s to uredbo.

(4) Načrt razsvetljave je treba izdelati na obrazcu, ki ga objavi ministrstvo na svojih spletnih straneh.

22. člen **(obratovalni monitoring)**

(1) Upravljevec ene ali več razsvetljav skupaj, katerih celotna električna moč svetilk presega 50 kW ali 20 kW, če gre za razsvetljavo cest in javnih površin, ali 5 kW, če gre za razsvetljavo kulturnih spomenikov, fasad ali objektov za oglaševanje, je dolžan skladno s predpisom, ki ureja monitoring svetlobnega onesnaževanja, zagotoviti izvedbo obratovalnega monitoringa, ki obsega:

- izvedba meritev osvetljenosti varovanih prostorov iz 16. člena te uredbe, razen za osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava objektov za oglaševanje,
- izdelava evidence električne moči in drugih lastnosti svetilk razsvetljave, določenih s to uredbo, in
- izračun porabe električne energije za obratovanje razsvetljave, če gre za razsvetljavo javnih površin ali cest.

(2) Izvedbo obratovalnega monitoringa iz prejšnjega odstavka mora upravljevec razsvetljave zagotoviti v obsegu in na način, ki sta podrobneje določena s predpisom, ki ureja monitoring svetlobnega onesnaževanja.

(3) Poročilo o obratovalnem monitoringu za pretekla tri leta mora upravljevec razsvetljave poslati ministrstvu najpozneje do 31. marca v prvem letu po tem, ko se je končalo obdobje treh koledarskih let obratovanja razsvetljave.

(4) Ministrstvo na podlagi podatkov iz poročil obratovalnega monitoringa, katerega izvajanje zagotavljajo upravljavci razsvetljave javnih površin in cest, najpozneje do 30. septembra tekočega leta pripravi in na svojih spletnih straneh objavi za preteklo leto pregled povprečnih električnih moči vseh svetilk, ki so vgrajene v razsvetljavo cest in javnih površin na območju občin, izračunanih na prebivalca posamezne občine v skladu z določbami 5. člena te uredbe.

23. člen
(globalna svetlobna onesnaženost)

Monitoring globalne svetlobne onesnaženosti zagotavlja ministrstvo v okviru državnega monitoringa stanja okolja v skladu s predpisom, ki ureja monitoring svetlobnega onesnaževanja.

24. člen
(operativni program zmanjševanja svetlobnega onesnaževanja)

Vlada na predlog ministrstva v operativnem programu zmanjševanja svetlobnega onesnaževanja podrobneje opredeli ukrepe zmanjševanja svetlobnega onesnaževanja, pomen teh ukrepov za energetska učinkovitost in vpliv teh ukrepov na globalno svetlobno onesnaženost ter podrobneje določi obveznosti nosilcev izvajanja teh ukrepov ter vlogo pristojnih ministrstev, zlasti pri izvajanju ukrepov, ki se nanašajo na prilagoditev razsvetljave cest, razsvetljave javnih površin, razsvetljave javnih ustanov in razsvetljave kulturnih spomenikov zahtevam te uredbe.

V. Inšpekcijsko nadzorstvo

25. člen
(nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja.

VI. Kazenske določbe

26. člen
(prekrški)

(1) Z globo 12.000 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec razsvetljave, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če kot upravljavec razsvetljave:

- uporablja svetilke, ki ne izpolnjujejo zahtev iz 4. člena te uredbe, razen če je za posamezno vrsto razsvetljave s to uredbo drugače določeno,
- letališča, pristanišča in železnice ne zagotovi, da povprečna osvetljenost površin delovnih mest na prostem izpolnjuje zahteve iz 6. člena te uredbe,
- proizvodnega objekta ne zagotovi, da razsvetljava proizvodnega objekta ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 7. člena te uredbe,
- proizvodnega objekta ne zagotovi, da povprečna osvetljenost površin delovnih mest na prostem izpolnjuje zahteve iz petega odstavka 7. člena te uredbe,

- poslovne stavbe ne zagotovi, da razsvetljava poslovne stavbe ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 8. člena te uredbe,
- poslovne stavbe ne zagotovi, da povprečna osvetljenost površin delovnih mest na prostem izpolnjuje zahteve iz petega odstavka 8. člena te uredbe,
- ustanove ne zagotovi, da razsvetljava ustanove ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 9. člena te uredbe,
- fasade ne zagotovi, da razsvetljava fasade ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 10. člena te uredbe,
- fasade ne zagotovi, da razsvetljava fasade izpolnjuje zahteve v zvezi osvetljevanjem iz tretjega ali četrtega odstavka 10. člena te uredbe,
- kulturnega spomenika ne zagotovi, da razsvetljava kulturnega spomenika ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 11. člena te uredbe,
- kulturnega spomenika ne zagotovi, da razsvetljava kulturnega spomenika izpolnjuje zahteve v zvezi osvetljevanjem iz tretjega odstavka 11. člena te uredbe,
- objekta za oglaševanje ne zagotovi, da razsvetljava objekta za oglaševanje ne presega mejnih vrednosti iz četrtega odstavka 13. člena te uredbe ali izpolnjuje zahteve iz prvega, tretjega, petega in šestega odstavka 13. člena te uredbe,
- ne osvetljuje športnega igrišča in ne zagotovi izklop svetilk razsvetljave športnega igrišča v skladu z zahtevami 14. člena te uredbe,
- gradbišča ne upravlja z razsvetljavo po prenehanju izvajanja gradbenih, vzdrževalnih ali drugih obnovitvenih del v skladu z drugim odstavkom 15. člena te uredbe,
- gradbišča ne ugaša svetilk razsvetljave v skladu s prvim in drugim odstavkom 15. člena te uredbe,
- uporablja svetlobne snope v nasprotju s prepovedjo iz tretjega odstavka 16. člena te uredbe,
- osvetljuje stavbe na steni, na kateri so okna varovanih prostorov stanovanj, v skladu s četrnim odstavkom 16. člena te uredbe,
- namešča sijalke v nasprotju s prepovedjo iz petega odstavka 16. člena te uredbe,
- namešča svetilke razsvetljave tako, da osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava na oknih varovanih prostorov, presega mejne vrednosti iz prvega odstavka 17. člena te uredbe,
- ne pošlje ministrstvu načrta razsvetljave v rokih iz prvega in drugega odstavka 21. člena te uredbe ali pošlje ministrstvu načrt razsvetljave, ki nima vseh vsebin iz tretjega odstavka 21. člena te uredbe,
- ne izvaja obratovalnega monitoringa v skladu s prvim ali drugim odstavkom 22. člena te uredbe ali ministrstvu ne pošlje poročila o izvajanju obratovalnega monitoringa v skladu s tretjim odstavkom 22. člena te uredbe,
- ne prilagodi obstoječe razsvetljave določbam te uredbe v rokih iz 28. člena te uredbe,
- ne pošlje prvega načrta razsvetljave za obstoječo razsvetljavo v roku iz prvega odstavka 29. člena te uredbe ali
- ne pošlje prvega poročila o obratovalnem monitoringu za obstoječo razsvetljavo v roku iz tretjega odstavka 29. člena te uredbe.

(2) Z globo 600 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec razsvetljave, ki je fizična oseba, če kot upravljavec razsvetljave:

- uporablja svetilke, ki ne izpolnjujejo zahtev iz 4. člena te uredbe, razen če je za posamezno vrsto razsvetljave s to uredbo drugače določeno,
- fasade ne zagotovi, da razsvetljava fasade ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 10. člena te uredbe,
- fasade ne zagotovi, da razsvetljava fasade izpolnjuje zahteve v zvezi osvetljevanjem iz tretjega odstavka 10. člena te uredbe,
- kulturnega spomenika ne zagotovi, da razsvetljava kulturnega spomenika ne presega mejnih vrednosti iz prvega odstavka 11. člena te uredbe ali izpolnjuje zahteve v zvezi s svetlostjo iz drugega odstavka 11. člena te uredbe,
- objekta za oglaševanje ne zagotovi, da razsvetljava objekta za oglaševanje ne presega mejnih vrednosti iz četrtega odstavka 13. člena te uredbe ali izpolnjuje zahteve iz prvega, tretjega, petega in šestega odstavka 13. člena te uredbe,
- uporablja svetlobne snope v nasprotju s prepovedjo iz tretjega odstavka 16. člena te uredbe,
- osvetljuje stavbe na steni, na kateri so okna varovanih prostorov stanovanj, v skladu s četrtem odstavkom 16. člena te uredbe,
- namešča sijalke v nasprotju s prepovedjo iz petega odstavka 16. člena te uredbe, ali
- namešča svetilke razsvetljave tako, da osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava na oknih varovanih prostorov, presega mejne vrednosti iz prvega odstavka 17. člena te uredbe.

(3) Z globo 2.400 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba upravljavca razsvetljave.

VII. Prehodne in končne določbe

27. člen (uporaba standardov)

Do sprejema standarda SIST EN 12464-2 iz 16. točke 3. člena te uredbe se za standardno osvetljenost delovnega mesta na prostem uporabljajo vrednosti za standardno osvetljenost delovnega mesta, ki so navedene v standardu z referenčno številko OSIST prEN 12464-2:2004.

28. člen (prilagoditev obstoječih svetilk)

(1) Svetilke obstoječe razsvetljave, ki so izdelane v skladu z zahtevami prvega odstavka 4. člena te uredbe, je treba najpozneje do 31. decembra 2008 namestiti tako, da je delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, enak 0 %.

(2) Obstoječo razsvetljavo objektov za oglaševanje je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2008.

- (3) Obstoječo razsvetljavo fasad je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2010.
- (4) Obstoječo razsvetljavo ustanov in športnih igrišč je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2012.
- (5) Obstoječo razsvetljavo poslovne stavbe je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2012.
- (6) Obstoječo razsvetljavo kulturnih spomenikov je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2013.
- (7) Obstoječo razsvetljavo cest in javnih površin je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2016.
- (8) Obstoječo razsvetljavo proizvodnega objekta, letališča in pristanišča je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2012.
- (9) Obstoječo razsvetljavo železnice, letališča in pristanišča je treba prilagoditi določbam te uredbe najpozneje do 31. decembra 2017.
- (10) Prilagoditev obstoječe razsvetljave iz petega in osmega odstavka tega člena mora potekati postopoma tako, da je najmanj 50 % svetilk obstoječe razsvetljave prilagojeno zahtevam te uredbe 3 leta pred rokom popolne prilagoditve, ki je za posamezno vrsto razsvetljave določen v petem oziroma osmem odstavku tega člena.
- (11) Prilagoditev obstoječe razsvetljave iz sedmega in devetega odstavka tega člena mora potekati postopoma tako, da je najmanj 25 % svetilk obstoječe razsvetljave prilagojeno zahtevam te uredbe 5 let in najmanj 50 % svetilk obstoječe razsvetljave 4 leta pred rokom popolne prilagoditve, ki je za posamezno razsvetljavo določen v sedmem oziroma devetem odstavku tega člena.
- (12) Prilagajanje obstoječe razsvetljave zahtevam te uredbe v rokih iz prvega do enajstega odstavka tega člena se ugotavlja na podlagi poročil obratovalnega monitoringa ali na podlagi izrednih meritev svetlobnega onesnaževanja, ki jih odredi pristojni inšpektor, izvede pa pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa.

29. člen

(začetek poročanja)

- (1) Upravljavci obstoječe razsvetljave morajo prvič poslati ministrstvu načrt razsvetljave najpozneje do 31. marca 2009.
- (2) V načrtu razsvetljave iz prejšnjega odstavka mora upravljavec obstoječe razsvetljave navesti poleg podatkov iz 21. člena te uredbe tudi podatke o letu, v katerem namerava prilagoditi posamezne svetilke določbam 4. člena te

uredbe, in o letu, v katerem namerava prilagoditi porabo elektrike določbam 5. člena te uredbe oziroma električno moč svetilk razsvetljave določbam od 6. do 10. člena te uredbe, pri čemer mora načrtovati prilagoditev obstoječih svetilk razsvetljave enakomerno v celotnem obdobju prehodnega obdobja iz 28. člena te uredbe.

(3) Upravljavci obstoječe razsvetljave morajo prvič poslati ministrstvu poročilo o obratovalnem monitoringu za leto 2009 najpozneje do 31. marca 2010.

30. člen **(prehodne določbe za izdajo okoljevarstvenih dovoljenj in prostorsko načrtovanje)**

(1) Določbe te uredbe se ne uporabljajo v postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za obratovanje obstoječih naprav, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

(2) Določbe te uredbe se začnejo uporabljati v postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za obratovanje novih naprav, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, za katere je popolna vloga poslana ministrstvu po 1. januarju 2008.

(3) Določbe te uredbe se začnejo uporabljati v postopkih izdaje okoljevarstvenih soglasij, za katere je popolna vloga poslana ministrstvu po 1. januarju 2008.

(4) Določbe 5. člena te uredbe se v zvezi s celovito presojo vplivov na okolje začnejo uporabljati za programe in prostorske načrte, za katere je izdana odločba o obvezni presoji vplivov na okolje po 1. juliju 2008.

(5) Določbe te uredbe v zvezi s strokovno oceno vplivov vira svetlobe se začnejo uporabljati v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja, za katere je popolna vloga upravnemu organu, pristojnemu za njegovo izdajo, poslana po 1. septembru 2008.

31. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne...
EVA

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša l.r.
predsednik

PRILOGA

Omejitve osvetljevanja varovanih prostorov

Mejne vrednosti za osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava na oknih varovanih prostorov

Oddaljenost okna od osvetljene površine	Osvetljenost od večera do 24. ure	Osvetljenost od 24. ure do jutra
do 3 m	25 lx	5 lx
3 m do 10 m	10 lx	2 lx
10 m do 20 m nad 20 m	5 lx 2 lx	1 lx 0,2 lx

Mejne vrednosti za osvetljenost se nanašajo na osvetljenost, izmerjeno na sredini svetle okenske odprtine in v smeri, ki je pravokotna na zastekljeno površino okna.

Oddaljenost okna od osvetljene površine se izračuna kot razdalja med oknom in najbližjim robom osvetljene nepokrite površine, izmerjena v vodoravni smeri.

